

HELSINGIN KAUPUNGIN KIRJAAMO
HELSINGFORS STADS REGISTRATORSKONTOR
Saapunut/Inkommit

19. 04. 2012

Dnro/Dnr

Hel 2012 - 006256

Tehtäväluokka

12.02.01

Uppgiftsklass

**Kansainvälisesti
merkittävä uudistettu
Helsingin taidemuseo**

**Checkpoint
Helsinki**

Helsingin päättäjien taholla on tuotu esiin kuvataiteen merkitys kaupungin kansainvälisenä vetovoimatekijänä. Kaupungin johto on vasta tehtyyn selvitykseen pohjaten halukas sijoittamaan 3–5 miljoonaa euroa näyttelytoiminnan kehittämiseen ja Helsingin taidemuseon uudistamiseen. Me allekirjoittaneet kannatamme ajatusta Helsingin taidemuseon toiminnan kehittämisestä ja ehdotamme uudistusta, joka voidaan toteuttaa kaupungin kaavailemalla lisäsijoituksella.

Esitämme, että Helsingin taidemuseon jo olemassa olevien kokoelma- ja näyttelytoimintojen yhteyteen perustetaan uusi toimintayksikkö, joka keskittyy pelkästään uusien kansainvälisesti merkittävien teosten tuottamiseen. Ehdotuksemme on luonnos Helsingin taidemuseon uudistamiseksi. Pyrkimyksenä on laajentaa museon toimintaa ja korostaa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Voimme yhdessä kehittää museokonseptin, jollaista ei ole missään muualla maailmassa. Uusi toimintamalli Checkpoint Helsinki on kansainvälinen, verkostoitunut, joustava, innovatiivinen ja tulevaisuuteen suuntautuva.

**Aktiivinen
museo:
Teosten
tuottaminen**

Helsinki on omaleimainen kulttuuri- ja matkailukaupunki. Sen mainetta innovatiivisena paikkana vahvistaa museo, joka profiloituu uuden taiteen esiin tuojana ja tuottajana. Uuden Helsingin taidemuseon kiinnostavuus perustuu kolmeen seikkaan: tuoreeseen tapaan käsittää museon rooli, pääkaupungin taidekentän toimijoiden yhteistyöhön ja kansainvälisen asiantuntijaverkoston hyödyntämiseen sisältöjen rakentamisessa.

Uudessa, lisärahoituksella syntyvässä avauksessa museo toimii tuottajan roolissa, taiteilijan työskentelyä ja taiteellista prosessia mahdollistavana tahona. Nykytaide vaatii instituutiolta kykyä elää ajankohtaisten tapahtumien mukana. Museo, joka itse tuottaa ja asettaa näytteille jatkuvasti uusinta taidetta, on toimijana nopeammin reagoiva ja ajassa elävä. Teosten aktiivisesta tuottamisesta ja niiden esille tuomisesta vastaa museon sisäinen toimintayksikkö, joka toimii erillään muusta museosta.

**Toiminta luo
kokoelmaa**

Toiminta Checkpoint Helsinki -nimikkeen alla on Helsingin taidemuseon koordinoimaa, mutta sisällöllisistä valinnoista vastaa kansainvälinen, määräajaksi koottu kuraattorityöryhmä. Jo olemassa olevien verkostojen kautta on mahdollista löytää joukko (kotimaisia ja ulkomaisia) aktiivisia kuraattoreita, joilla on tuore ja ajankohtainen kosketus kansainväliseen nykytaiteen kenttään. He työskentelevät yhdessä museohenkilökunnan kanssa kiinnostavien taiteilijoiden löytämiseksi. Järjestely takaa sen, ettei museo ole sidoksissa vain yhteen

kumppaniin, kokoelmaan tai verkostoon, vaan se voi muuttuvassa maailmassa hakea yhteistyökumppaneita joustavasti kunkin projektin tarpeisiin.

Teosten tuottaminen on Checkpoint Helsingin keskeinen, lisärahoituksen mahdollistama toimintamuoto. Tuottamalla ja esittämällä uusinta taidetta Suomessa museolla on myös hyvä mahdollisuus rakentaa teoksista kansainvälisesti merkittävä kokoelma – esimerkiksi Moderna Museetin asema perustuu juuri siihen, että kokoelma oli sitä hankittaessa hyvin edistysellinen. Tämä turvaa osaltaan taidemuseon laadukkaan kokoelmatyön jatkumisen ja on samalla sijoitus tulevaan. Kansainvälistä kiinnostusta herättävä kokoelma on taidemuseolle meriitti.

Tapahtumat Ja yleisöt

Uudistetun Helsingin taidemuseon näyttelytoiminta tulee tunnetuksi säännöllisesti järjestettävänä Checkpoint Helsinki -tapahtumina. Ajatuksena on yhdistää Helsingin taidekentän keskeisten toimijoiden parhaat puolet ja saada näin ainutlaatuiset voimavarat kansainvälisten tapahtumien tueksi. Monimuotoisuus ja suvaitsevaisuus ovat lähtökohta uuden taidemuseon toiminnassa. Yhteistyö ei rajoitu vain kuvataidekentän toimijoihin. Kiasman, Taidehallin, Amos Andersonin taidemuseon, Suomen valokuvataiteen museon, EMMAn, IHME-nykytaidefestivaalin, HIAPin ja FRAMEn lisäksi yhteistyökumppaneita voisivat olla muun muassa Designmuseo, Suomen Arkkitehtuurimuseo, Musiikkitalo, Taideyliopisto, Aalto-yliopisto ja Helsingin yliopisto. Jo olemassa olevista instituutioista löytyy valtava erityisosaaminen, jonka Checkpoint Helsinki pystyy kokoamaan yhteen projektikohtaisesti lyhyelläkin aikavälillä.

Checkpoint Helsingin pedagoginen toiminta yhtäältä jatkaa sitä innovatiivista ja edistysellistä yleisötyötä, johon Suomessa on totuttu ja on toisaalta mahdollisuus tehdä uusia avauksia. Keskeisenä tavoitteena yleisötyössä on matala kynnys, pajojen ja opastusten mahdollisimman laaja ilmaisuus koululaisille ja erityisryhmille, mutta myös erityisprojektit, jossa haetaan uusia kohderyhmiä museolle esimerkiksi jalkautumalla eri puolille kaupunkia. Yleisötyö huomioi sekä suuren yleisön että ammattilaisyleisön tarpeet järjestämällä festivaaleja, keskustelutilaisuuksia, teemoitettuja seminaareja ja taiteilijatapaamisia.

Checkpoint Helsinki -tapahtumat tuovat kaupunkiin sekä taideyleisöä että matkailijoita samaan tapaan kuin erilaiset biennaalit ja taidetapahtumat keräävät kävijöitä. Toiminnan keskipisteeksi muodostuu Helsingin taidemuseon uusi innovatiivinen rakennus, joka tarjoaa puitteet taiteen elävään kohtaamiseen. Rakennus on osa Helsingin ja Suomen brändiä korkean koulutuksen ja taiteen edelläkävijänä.

**Kansainvälinen
kohtauspaikka**

Edellä esitetty luonnos ehdottaa siis taidemuseon roolin uudelleen ymmärtämistä kansainvälisessä toimintaympäristössä. Kysymys uudesta rakennuksesta on olennainen, mutta ei välttämättä järjestyksessä ensimmäinen vaihe. Taideteoksia ja tapahtumia tuottava Checkpoint Helsinki voi olla myös matka kohti uutta rakennusta. Kansainvälisesti näkyväksi ja ulkomaisia vieraita houkuttelevaksi kohtauspaikaksi Helsinki voi nousta jo toimimalla toisin. On selvää, että Helsingin taidemuseon uuden toimintatavan käynnistäminen vaatii vaivannäköä. Nyt on oikea aika ryhtyä työhön.

www.checkpointhelsinki.fi

Lisätietoja:

Markus Kåhre, kuvataiteilija, markus@kahre.fi

Terike Haapoja, kuvataiteilija, mail@terikehaapoja.net

Tellervo Kalleinen, kuvataiteilija, tellervo@ykon.org

Jussi Kivi, kuvataiteilija, jussi.kivi@hotmail.fi

Vesa-Pekka Rannikko, kuvataiteilija, vpr@vesapekkarannikko.net

Checkpoint Helsinki -esityksen allekirjoittajat ja tukijat

Työryhmä

Elina Brotherus, kuvataiteilija
Terike Haapoja, kuvataiteilija
Saara Hacklin, tutkija
Saku Heinänen, professori
Tellervo Kalleinen, kuvataiteilija
Saara Karhunen, taidehistorioitsija
Jussi Kivi, kuvataiteilija
Heta Kuchka, kuvataiteilija
Markus Kåhre, kuvataiteilija
Antti Laitinen, kuvataiteilija
Christine Langinauer, taidehistorioitsija, kuraattori
Jani Leinonen, kuvataiteilija
Liisa Lounila, kuvataiteilija
Elina Merenmies, kuvataiteilija
Elena Näsänen, kuvataiteilija
Vesa-Pekka Rannikko, kuvataiteilija
Jyrki Siukonen, kuvataiteilija
Inkeri Suutari, taidehistorioitsija
Päivi Takala, kuvataiteilija
Nina Toppila, tuottaja
Johanna Vakkari, taidehistorian dosentti

Tukijat

Kristoffer Albrecht, valokuvataiteilija
Ilona Anhava, galleristi
Lauri Anttila, professori emeritus, kuvataiteilija
Tuula Arkio, kulttuurineuvos
Niran Baibulat, kuvataiteilija
Maija Blåfield, kuvataiteilija
Sari Bremer, taidegraafikko
Chrisse Candolin, kuvataiteilija
Maria Duncker, kuvataiteilija
Saara Ekström, kuvataiteilija
Taru Elfving, kuraattori, PhD
Erika Erre, kuvataiteilija
Susanne Gottberg, kuvataiteilija
Jari Haanperä, kuvataiteilija
Kaisa-Leena Halinen, kuvataiteilija
Minna Heikinaho, kuvataiteilija
Helena Hietanen, kuvanveistäjä ja eläkeläinen
Heli Hiltunen, kuvataiteilija
Helena Hirviniemi, arkkitehti
Martta Heikkilä, estetiikan tutkija
Terhi Heino, kuvataiteilija
Timo Heino, kuvataiteilija
Hannaleena Heiska, kuvataiteilija
Pirkko Holmberg, taidekriitikko
Petri Hytönen, kuvataiteilija
Villu Jaanisoo, kuvanveistäjä
Maaretta Jaukkuri,
professori (NTNU, Trondheim), kuraattori
Hanna Johansson, dosentti, Helsingin yliopisto
Ulla Jokisalo, kuvataiteilija
Marika Kaarna, kuvataiteilija
Jaakko Karhunen, kuvataiteilija
Kaija Kaitavuori, taidehistorioitsija
Marja Kanervo, kuvataiteilija
Sanna Kannisto, valokuvataiteilija
Lea Kantonen, kuvataiteilija
Pekka Kantonen, kuvataiteilija
Isse Karsten, rehtori
Sanna Karlsson-Sutisna, kuvataiteilija
Otto Karvonen, kuvataiteilija
Anssi Kasitonni, kuvataiteilija
Petri Kaverma, kuvataiteilija,
puheenjohtaja, Ympäristötaiteen seura

Marjaana Kella, valokuvataiteilija
Sari Kivinen, kuvataiteilija, Ptarmigan
Marja-Terttu Kivirinta, taidekriitikko,
taidehistorian tutkija
Oliver Kochta-Kalleinen, kuvataiteilija
Juhani Koivumäki, kuvataiteilija
Markus Konttinen, kuvataiteilija
Tanja Koponen, kuvataiteilija
Jukka Korkeila, kuvataiteilija
Leena Kuumola, kuvataidekriitikko
Laura Köönikkä, kuraattori
Anni Laakso, kuvataiteilija
Harri Larjosto, kuvataiteilija
Johanna Lecklin, kuvataiteilija
Toni Ledentsa, kuraattori
Niina Lehtonen-Braun, kuvataiteilija
Marjo Levlin, kuvataiteilija
Rosa Liksom, kuvataiteilija, kirjailija
Pia Lindman, kuvataiteilija
Laura Luostarinen, FM, museonjohtaja
Minna Långström, kuvataiteilija
Antti Majava, kuvataiteilija
Kirsi Mattila, dokumentaristi
Leena Mäki-Patola, keraamikko
Esko Männikkö, valokuvataiteilija
Marjatta Möttölä, freelance-toimittaja
Jaakko Niemelä, kuvataiteilija
Tuula Närhinen, kuvataiteilija
Jenni Nurmenniemi, kuraattori
Antti Oikarinen, kuvataiteilija
Sara Orava, kuvataiteilija
Henna Paunu, amanuenssi, kuraattori
Tarmo Paunu, taidemaalari
Sini Pelkki, kuvataiteilija
Pilvari Pirtola, kuvataiteilija
Jorma Puranen, kuvataiteilija
Markku Pääkkönen, taidemaalari
Mirka Raito, kuvataiteilija
Pirkko Rantatorikka, kuvataiteilija
Anna-Kaisa Rastenberger, taidehistorioitsija
Pasi Rauhala, kuvataiteilija
Anna Retulainen, kuvataiteilija
Liisa Roberts, kuvataiteilija
Hans Rosenström, kuvataiteilija
Leena-Maija Rossi, FT, dos., taidehistorioitsija

Jani Ruscica, kuvataiteilija
Jaakko Rustanius, kuvataiteilija
Panu Rytkönen, kuvataiteilija
Catarina Ryöppy, kuvataiteilija
Janne Räisänen, kuvataiteilija
Ritva Röminger-Czako, taidehistorioitsija, kuraattori
Hanna Saarikoski, kuvataiteilija
Lasse Saarinen, elokuva-/mediataidetuottaja
Stiina Saaristo, kuvataiteilija
Ari Saarto, kuvataiteilija
Maiju Salmenkivi, kuvataiteilija
Vexi Salmi, sanoittaja ja eläkeläinen
Erja Salo, museolehtori,
Suomen valokuvataiteen museo
Oula Salokannel, kuvataiteilija, Tam
Pekka Sassi, kuvataiteilija
Aura Seikkula, kuraattori, kulttuuripolitiikan tutkija
Sanni Seppo, kuvataiteilija
Johanna Sipilä, kuvataiteilija
Arto Sivonen, Måndag
Kari Soinio, valokuvataiteilija
Outi Sunila, kuvataiteilija
Mika Taanila, kuvataiteilija
Tommi Taipale, valokuvaaja, taiteilija
Pilvi Takala, kuvataiteilija
Antti Tanntu, kuvataiteilija
Anu Tuominen, kuvataiteilija
Anna Tuori, kuvataiteilija
Kristiina Uusitalo, kuvataiteilija
Sakari Viika, valokuvataiteilija
Marko Vuokola, kuvataiteilija
Hannu Väisänen, kuvataiteilija
Annamari Vänskä, FT,
visuaalisen kulttuurin tutkija, kuraattori
Annu Wilenius, kuvataiteilija
Henry Wuorila-Stenberg, kuvataiteilija